

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

05.03.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

investor.bg

✓ Депутати и бизнес искат промени в Закона за пазарите на финансови инструменти

Промените в закона за земеделските земи нанасят косвени щети върху работещи български публични дружества, предупредиха от бизнеса

Представители на бизнеса поискаха с промени в Закона за пазарите на финансови инструменти публичните дружества да бъдат изключени от кръга на лицата, които нямат право да притежават земеделски земи. Това стана на заседание на парламентарната правна комисия, на която различни бизнес организации изложиха позициите си по повод последните промени в Закона за собствеността и ползването на земеделски земи (ЗСПЗЗ), които предвиждат налагането на санкции на офшорни собственици на ниви, както и на собствениците с чуждестранно участие извън Европейския съюз (ЕС).

На дискусиата бизнес организациите припомниха, че всеки може да купува акции на публичните дружества, които притежават земеделски земи, включително физически и юридически лица, които попадат в ограниченията, въведени от закона.

Изпълнителният директор на Българска фондова борса-София АД Иван Такев посочи пред депутатите, че въведените санкции не са в съответствие с режима на публичните дружества, които се търгуват на фондовата борса в България, тъй като акциите са предмет на свободна покупко-продажба. Измененията предвиждат да се санкционира публичното дружество за действия на трети лица, които то не може да контролира. Настояваме за адекватни изменения, които да не увреждат интересите на публичните дружества и на капиталовия пазар, заяви той.

Като представител на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) Камен Колчев изтъкна, че изменението нанася косвени щети върху работещи български публични дружества. Затова той предложи компромисно решение – ограничението да се притежават ниви да важи за публични дружества, ако ограниченията в закона засягат над една трета от акционерите им. Ако съответното публично дружество е с преобладаваща българска собственост, то да бъде изключено от санкциите на закона, предложи още той и изтъкна, че Централният депозитар може във всеки един момент да дава справки каква е структурата на акционерите на публичните дружества.

Той посочи конкретни компании, които ще бъдат засегнати от последните промени в ЗСПЗЗ - „Лавена“, „Софарма“ и „Българска роза“. Ще се наложи те да продадат земите си, заяви той.

Теодор Дечев от АИКБ посочи, че се създава риск от нов вид рекет. „Публична компания, при която идва собственик на офшорка, който казва: ако не ми платиш, ще си купя акции от твоята компания. Тази хипотеза е напълно възможна за българската реалност“, смята той. Дечев предложи да се има предвид от кого се осъществява контролът върху съответното публично дружество.

Председателят на правната комисия Данаил Кирилов изтъкна, че „не бива по този начин да съсипваме бизнеса“ и че има много рискове, не само от злоупотреби. Според него е възможно да бъдат увредени интересите и на дребните собственици на ниви, тъй като е възможно земите да поевтиняват. Намаляваме кръга на лицата, които могат да притежават земя и те ще имат интерес цените да са по-ниски, каза депутатът.

Той обаче посочи, че в 18 държави в Европейския съюз има ограничения, подобни на въведените в България.

В хода на дискусиата стана ясно, че бизнесът ще лобира не за промяна в ЗСПЗЗ, а за промени в Закона за пазарите на финансови инструменти, който в момента е на етап промени между първо и второ четене.

Промяна чрез друг закон обаче не трябва да се прави скрито. Решението трябва да е публично и всички трябва да знаят какви са ни аргументите, каза Кирилов.

Любомир Бояджиев, председател на Управителния съвет на Българската асоциация на лицензираните инвестиционните посредници (БАЛИП), предупреди, че публичните дружества имат стотици хиляди декари земя, за чиято продажба са необходими месеци, а при спешни сделки пазарът на земя ще се срине.

Маню Моравенов от Феърплей Пропъртис предложи ако въобще има ограничения за публичните компании, те да засягат лицата, които упражняват контрол.

Според депутата Четин Казак публичните дружества трябва да отпаднат изцяло от ограниченията. Иван Такев се съгласи, като каза, че това е най-добрият вариант, но ако законодателят не го приеме, бизнесът предлага работеща алтернатива.

Теодор Дечев заяви, че законът на практика сега действа с обратна сила.

Бившият шеф на Българската агенция за инвестиции Стоян Сталев също отбеляза, че правната комисия трябва да вземе отношение по въпроса за обратното действие на текстовете, тъй като по думите му се санкционират законно придобити права. „Това е недопустимо, тази държава ще изостане тотално в инвестиционен план“, каза той.

Правната комисия прие и годишния доклад за дейността на Висшия съдебен съвет (ВСС) и за дейността на Инспектората към него, но с две забележки, предложени от Данаил Кирилов: да продължи утвърждаването на аналитичен подход при предоставянето на информацията за ВСС, включително при изразходването на бюджета, както и да има гаранции за обективност.

Ана Караиванова, главен инспектор в оставка на Инспектората към ВСС, отбеляза, че към момента не са предприети достатъчно мерки срещу бавното правосъдие, за което заплащат данъкоплатците, особено при наказателни производства. Тя призова депутатите да изберат най-после главен инспектор, за да има Инспекторатът съответния авторитет. Данаил Кирилов отговори, че на 18 март ще бъде изслушването на двамата кандидати за главен инспектор.

Соня Найденова, представляващ ВСС, коментира, че работната група със софтуерни специалисти, която се е ангажирала да подготви техническото задание и да определи прогнозната стойност за изработването на единен централизиран продукт за случайно разпределение на делата, не се събира в пълен състав и работата ѝ върви по-бавно от очакваното. Затова била отправена молба към министъра на правосъдието за съдействие, за да се задвижи след това процедурата по ЗОП.

Кирилов препоръча на магистратите да се предвиди в Закона за съдебната власт особен статут на административен ръководител, разпределител на дела, който да поеме цялата отговорност за тази дейност.

Депутатите гласуваха и на второ четене внесения от МС изменения в Закона за търговския регистър, с които трябва да се осигури оперативна свързаност на регистрите в рамките на ЕС.

dariknews.bg

✓ Промени в Кодекса на труда предвиждат графици за отпуски да отпаднат

Парламентарната социална комисия прие на първо четене промени в Кодекса на труда, внесени от Петър Кънев и група народни представители от "БСП лява България".

С шестнайсет гласа "за" и един "против" депутатите решиха да отпадне задължението на микропредприятията и малките фирми за предварителното писмено уведомяване на инспекцията по труда за удълженото работно време; за предварително съгласуване със

синдикатите на временното установяване на непълното работно време; за издаването на правилник за вътрешния трудов ред.

С промените се увеличава от три на седем дни срокът за изпращане на уведомление до НАП за всеки сключен трудов договор. Законопроектът предвижда отпадането на задължението за съставяне на графици за ползването на отпуските. Според гласуваните на първо четене промени отпада и изискването работодателят да разработва и утвърждава правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в предприятието, тъй като това е уредено в Закона за здравословни и безопасни условия на труд.

С промените се възстановява и правото на работодателя да прекратява с предизвестие трудовия договор на хората, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Предлага се да отпадне закрилата за майки на деца до тригодишна възраст при дисциплинарно уволнение на работника или служителя.

От дискусията стана известно, че законопроектът ще претърпи много промени между първо и второ четене. Председателят на социалната комисия Хасан Адемов предложи законопроектът да бъде разгледан и на заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество, тъй като има много спорни текстове. По думите му "вечните" теми на трудовото законодателство са поставяни много пъти за обсъждане, но никога не се е стигало до решение, затова е необходимо да се произнесе и НСТС.

Според бившия социален министър отпадането на графика за отпуските е сериозен въпрос, който трябва да се обсъди, тъй като трябва да се гарантира конституционното право на българските работници да ползват отпуск, както и да има предвидимост и да не се стига до трупане с години на неползвани отпуски.

ГЕРБ е категорично против отпадането на графика за отпуските, съобщи заместник-председателят на комисията и депутат от ГЕРБ Светлана Ангелова. Според нея така ще бъдат отнети права на работниците, които благодарение на графика са гарантирани.

Предложенията за промени категорично не се подкрепят от КТ "Подкрепа", заяви Олег Чулев от синдиката. По думите му са засегнати основни права на работниците.

Работодателите от КРИБ и АИКБ заявиха принципната си подкрепа за законопроекта, но отбелязаха, че трябва да има промени в някои от текстовете.

Министерството на труда и социалната политика също подкрепя законопроекта, но със забележки по някои от текстовете. По отношение на отмяната на графици, заместник-социалният министър Гълъб Донев коментира, че остава неуреден въпросът как ще се гарантира правото на отпуск, както и какво става в случай, че работникът не е поискал отпуск до края на календарната година.

✓ Малките фирми няма да правят графици за отпуски

Промени в Кодекса на труда, предвиждащи отпадането на графиците за платените отпуски на служителите на малки фирми и удължаване на срока за регистрация на трудовите договори в НАП, приеха на първо четене в сряда депутатите от парламентарната социална комисия.

Поправките са внесени от Петър Кънев и група народни представители от "БСП лява България".

С шестнадесет гласа "за" и един "против" депутатите решиха да отпадне задължението на микропредприятията и малките фирми за предварителното писмено уведомяване на инспекцията по труда за удълженото работно време; за предварително съгласуване със синдикатите на временното установяване на непълното работно време; за издаването на правилник за вътрешния трудов ред.

С промените се увеличава от три на седем дни срокът за изпращане на уведомление до НАП за всеки сключен трудов договор.

Възстановява се и правото на работодателя да прекратява с предизвестие трудовия договор на хората, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Предлага се да отпадне закрилата за майки на деца до тригодишна възраст при дисциплинарно уволнение на работника или служителя.

Текстовете на предложенията обаче ще претърпят доста промени между първо и второ четене, стана ясно по време на дискусиата. Председателят на социалната комисия Хасан Адемов предложи законопроекта да бъде разгледан и на заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество, тъй като има много спорни текстове.

Според него отпадането на графика за отпуските е сериозен въпрос, който трябва да се обсъди, тъй като трябва да се гарантира конституционното право на българските работници да ползват отпуск, както и да има предвидимост и да не се стига до трупане с години на неползвани отпуски.

ГЕРБ е категорично против отпадането на графика за отпуските, заяви заместник-председателят на комисията и депутат от ГЕРБ Светлана Ангелова. Според нея така ще бъдат отнети права на работниците, които благодарение на графика са гарантирани.

Предложенията за промени категорично не се подкрепят от КТ "Подкрепа", заяви Олег Чулев от синдиката. По думите му са засегнати основни права на работниците.

Работодателите от КРИБ и АИКБ заявиха принципната си подкрепа за законопроекта, но отбелязаха, че трябва да има промени в някои от текстовете.

Министерството на труда и социалната политика също подкрепя законопроекта, но със забележки по някои от текстовете. По отношение на отмяната на графиците, заместник-социалният министър Гълъб Донев коментира, че остава неуреден въпросът как ще се гарантира правото на отпуск, както и какво става в случай, че работникът не е поискал отпуск до края на календарната година.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник 24 часа

✓ Приемът по мярката за инвестиции ще бъде с по-дълъг срок

„Приемът по мярката 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. ще стартира до края на настоящия месец. Фермерите, ще имат възможност да кандидатстват и да подават подготовените си проекти в по-дълъг срок“. Това заяви министърът на земеделието и храните Десислава Танева при откриването на пролетното издание на изложението „Бата Агро“ 2015 в гр. Стара Загора, съобщи от пресцентъра на Министерството на земеделието и храните.

„След отстраняване на всички бележки, фокусът на Програмата е повишаване конкурентоспособността на българските земеделски производители, с ясни приоритети, с акцент за младите фермери, така както са европейските политики“, посочи министър Танева. Тя подчерта, че в новия програмен период над 1 млрд. евро ще да бъдат насочени по всички мерки директно за бизнеса на земеделските производители. „Нашият кабинет е отворен винаги за открит диалог с бранша и искрено вярвам, че сме се поучили от грешките си от предишния програмен период“, каза още министър Танева и пожела успех на изложителите.

✓ Връщат нивомери на всички акцизни складове за гориво

Да се поставят измервателни уреди на входа и изхода на акцизни складове които има енергийни продукти. Така митниците ще имат контрол над движението на енергийни продукти по нефтопроводи и нефтопродуктопроводи.

Това реши вчера парламентът, като прие на първо четене промени в Закона за акцизите. Те са внесени от Реформаторския блок, но бяха приети със 142 гласа "за", нито един против и 1 въздържал се от БСП.

"При мандата на ГЕРБ с наша подкрепа бяха монтирани уреди вътре в акцизния склад", припомни реформаторът Мартин Димитров. Той посочи, че по време на предишния кабинет са били демонтирани с мотив, че информацията от тях била

трудна за обработка. Димитров бе категоричен, че за да има по-голяма събираемост, в складовете на всички големи производители на акцизни стоки трябва да има измервателни уреди.

Новият текст, станал популярен, като поправка "Лукойл" задължава да има нивомери в местата за въвеждане или извеждане на енергийни продукти от нефтопровод или нефтопродуктопровод към и от местата за производство и складиране.

"Стриктното изпълнение на изискванията, заложили в разпоредбата, гарантират осветляване на сивия сектор в областта на акцизните продукти, равнопоставеност на всички икономически субекти, опериращи с акцизни стоки, и не на последно място гарантиране на събираемостта на дължимия акциз", гласят мотивите за вчерашната поправка. Текстовете за измервателни уреди за алкохол и цигари не са предлагани.

✓ Забрана износ на дървесина за 3 месеца

Забрана за износ на сурова дървесина за 3 месеца наложи вчера парламентът. Депутатите удължиха работното си време, за да приемат точката.

Решението за мораториума влиза в сила от датата на публикуването му в "Държавен вестник", а не както бе прието през миналата седмица от земеделската комисия - от 6 април тази година.

Вчера депутатите обединиха три проекта за налагане на забрана, вкл. и проект на "Атака". За да избегнат нарушаване на еврорегламенти, които предвиждат свободно движение на стоки и капитали, в текста на закона бе записано "изпращане" вместо "забрана".

С втората точка от решението парламентът задължи земеделския министър да издаде заповед за забрана на износа на необработен дървен материал извън границите на ЕС. Депутатите решиха още, че докато тече тримесечният срок, ще бъдат подготвени законодателни промени, които да засилят контрола над износа. Предложението на Димитър Байрактаров от ПФ забраната да се отнася и за "обла дървесина" не бе прието, защото не било ясно.

Вестник Труд

✓ Министър Танева: Започват директните плащания на фермерите

В присъствието на министъра на земеделието и храните Десислава Танева в Общинската служба по земеделие „Марица“, гр. Пловдив се прие първото заявление за подпомагане на земеделски стопани за директни плащания за 2015 година. Кампанията, която стартира днес, ще продължи с прием на заявления за подпомагане по схемите до 15 май 2015 година без санкция и до 9 юни с 1% за всеки ден закъснение. Десислава Танева съобщи, че в кампания 2015 ще бъдат разпределени близо 1,5 млрд. лева по 17 схеми за директни плащания, съобщиха от министерството на земеделието.

Министър Танева заяви, че много се радва, в присъствието на един млад фермер, да даде старт на кампанията и подчерта, че това е един от приоритетите на земеделското министерство, а именно повече средства да има за младите земеделски производители. "Затова за тях е разписана и отделна схема за подпомагане по директните плащания", посочи Танева.

Тя благодари за разбирането на браншовите организации и на администрацията при подготвянето на кампанията, която тази година се изготви по един нов начин, съгласно европейските правила, както и с подобрени и нови национални такива, коментира Десислава Танева. Тя обясни още, че през първите 100 дни управление е въведено правното основание като критерии за допустимост на подпомагането на площите, с което е изпълнен едни от поетите ангажименти пред браншовите организации. „Успяхме да визуализираме и очертаването на земите“, допълни министър Танева и обясни, че по този начин земеделските стопани ще могат да виждат в реално време границите на своите имоти, кой и къде е очертал и разбира се да заявят своите площи, за които имат правно основание.

„Знам, че ни очаква една нова и трудна кампания, но се надявам, че с диалога, който имаме ще преодолеем трудностите и тя ще бъде по-успешна и със сигурност ще бъде по-справедлива за земеделските производители в България“, каза министър Танева.

Десислава Танева откри и Международните специализирани изложения - „АГРА“, „БиоАГРА“ и „Винария“. Министър Танева заяви, че за нея е изключително удоволствие да бъде тук сред бизнеса и потребителите, които тази година са събрани в един мегафорум, обединяващ българското земеделие. „На едно място можем да видим -храни, оборудване, земеделски инвентар, вино, туризъм и всичко свързано със земеделския отрасъл, което е в пряка помощ на стопаните. Секторите от земеделския бранш са неразривно свързани с очакванията на цялото общество за растеж на икономиката и повишаване на доходите“, посочи министър Танева. Тя пожела на Международния панаир Пловдив да се превърне в панорама на българското земеделие и храни.

✓ Борисов: Искаме да размразим проекта Набуко

България беше изключително лоялен член на ЕС, изпълнихме всички законови разпоредби на третия енергиен проект.

Днес заедно с президента Алиев ще отидем заедно и заедно пред Еврокомисията ще представим проекта за възстановяване на Набуко, заяви Борисов след срещата си с президента на Азербайджан Илхам Алиев.

"България не може да бъде само спирачка, България не може само да защитава интересите на ЕК, в случая в проект, който е изцяло и натовски и европейски и години наред ние сме инвестирали пари в проекта НАБУКО", заяви Алиев.

"Южният газов коридор, и с възможността, която президентът Алиев дава на България, когато Булгартранс газ да участва, включително да си закупим и акции, дава стратегическо предимство на България в региона", каза още премиерът Борисов.

✓ Банките започват 2015 г. с ръст на печалбата

Финансовият резултат на сектора за януари е с 67% по-висок спрямо година по-рано

Банковият сектор в страната започва годината с обща печалба от 120.6 млн. лв., показват публикуваните от БНБ в края на миналата седмица данни за януари 2015 г. Сравнението със същия месец на миналата година показва ръст на общия резултат на сектора с 66.6% спрямо отчетените тогава 72.4 млн. лв.

Сред благоприятните фактори, допринесли за ръста на печалбата, са както по-ниските лихвени разходи на банките, така и свиващият се размер на разходите им за обезценки на необслужвани кредити и вземания. Така, след няколко поредни месеца на свиващи се печалби, резултатът на сектора отново расте, а реализираната печалба само за първия месец на годината доближава отчетите за цялото последно тримесечие на 2014 г. - общо 132.9 млн. лв.

В края на януари 2015 г. на пазара в България оперират 28 банки спрямо 30 година по-рано. За изминалите 12 месеца от картината изчезнаха МКБ Юнионбанк, която през март 2014 г. се вля в новия си собственик – Първа инвестиционна банка (ПИБ), както и Корпоративна търговска банка (КТБ), чийто лиценз БНБ отне на 6 ноември 2014 г.

Свиване на разходите

Най-съществено положително влияние за повишаването на печалбата в сектора през януари оказва свиването на разходите на банките за лихви, които намаляват с 42.1%, или 69.3 млн. лв., до 95.3 млн. лв., сочи надзорната статистика на БНБ. След затихването на депозитната война доходността, която банките плащат по привличаните вложения на бизнеса и домакинствата, постепенно намалява, като само за последната година средните лихви по депозитите са намалели с между 1 и 1.4 процентни пункта (пр. п.), показват данните от лихвената статистика на централната банка.

Междувременно в резултат на все още замръзналото кредитиране приходите на финансовите институции от лихви, които са едно от основните пера в бюджетите им, също намаляват, макар и с не толкова бързи темпове. За януари 2015 г. общият им размер е 323.3 млн. лв., което е с 16.2%, или 62.5 млн. лв. по-малко спрямо година по-рано. Нетният лихвен доход в системата в началото на годината достига 227.9 млн. лв., като расте с 3.07% на годишна база. Нетните приходи от такси и комисиони също се повишават, което допълнително подкрепя увеличението на общата печалба в сектора. През първия месец на 2015 г. нетните постъпления по това перо са 66.4 млн. лв., или 4.77% повече спрямо година по-рано.

Направените от финансовите институции обезценки през януари също намаляват в сравнение с преди година – спадът е с 36.3% до 45.2 млн. лв. Фактор за свиването на обезценките е и активната политика, водена от някои банки през последните около три години, за отписване на кредити, които според тях са несъбираеми, от балансите, както и извършваната от тях продажба на пакети от кредити.

По-малко данни

В публикуваните в края на миналия месец данни от надзорната статистика този път липсва оповестяваната до момента справка за портфейлите от ценни книги, кредити и аванси и привлечени средства от банковия сектор. Промяната е в резултат от въвеждането на нови отчетни образци, въведени според европейското законодателство, се посочва на интернет страницата на БНБ, както и в прессъобщението, съпътстващо статистическите данни. В него е посочено, че през януари brutните кредити и аванси в сектора са се увеличили с 1 млрд. лв., или 1.6%, като ръстът се дължи основно на нарастването на вземанията от банки (с 1.5 млрд. лв., или 13.8%). От централната банка посочват, че в края на месеца балансовата позиция "Кредити и вземания" възлиза на 61.8 млрд. лв., но уточняват, че не е коректно това число да се сравнява пряко с досегашната позиция "Кредити и вземания (включително финансов лизинг)" заради промени в отчетността.

В прессъобщението си от БНБ отбелязват още, че през януари е отчетено свиване както на кредитите на предприятия (с 276 млн. лв., 0.8%), така и тези за домакинствата (със 101 млн. лв., 0.6%), а заемите за некредитни институции намаляват със 100 млн. лв. (7.0%). На практика обаче липсва информация за номиналните обеми на портфейлите в отделните сегменти. Не се уточнява и обемът на привлечените от бизнеса и домакинствата средства, като от прессъобщението става ясно само, че "депозитите от граждани и домакинства се увеличават със 779 млн. лв. (1.9%)".

РЕЗУЛТАТИТЕ НА БАНКОВАТА СИСТЕМА

(в милиони левове)

	ЯНУАРИ 2015	ЯНУАРИ 2014	ГОДИШНО ИЗМЕНЕНИЕ (%)
АКТИВИ	86163.3	86303.1	-0.16%
СОБСТВЕН КАПИТАЛ	10968.8	1150.1	-1.63%
ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	323.2	385.7	-16.20%
ЛИХВЕНИ РАЗХОДИ	95.3	164.6	-42.10%
ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	76.9	72.8	5.65%
РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	10.5	9.4	11.62%
ОБЕЗЦЕНКИ	45.2	70.9	-36.27%
ПЕЧАЛБА	120.6	72.4	66.55%

източник: БНБ

✓ Бизнес активността в еврозоната се ускорява

Фирмите в региона продължават да понижават цените

Бизнес активността на частния сектор в еврозоната се е ускорила през февруари, за което са спомогнали слабият курс на еврото и продължаващото понижение на цените на стоки и услуги. Данните от съставния индекс на мениджърските поръчки (PMI) в еврозоната показват, че икономическата ситуация в региона се е подобрила още преди Европейската централна банка (ЕЦБ) да е започнала реално програмата си за печатане на пари.

Икономически растеж

Според фирмата Markit, изготвяща месечното проучване, през първото тримесечие брутният вътрешен продукт на валутния съюз може да нарасне с 0.3%, колкото и през последните три месеца на миналата година. Анализаторите изтъкват, че през февруари се наблюдава повишение на бизнес активността и в четирите най-големи икономики в региона, което се случва за пръв път от миналия април. Тази прогноза за икономическия растеж съвпада със средните оценки на анализатори, анкетирани от Reuters.

"Перспективата пред всички държави в региона се подобрява. По-слабото евро е спомогнало за увеличение на износа. Вероятно най-важният фактор е очакването, че започването на програмата за количествено облекчаване на ЕЦБ ще стимулира икономиката в течение на годината", коментира Крис Уилямсън, главен икономист на Markit.

Единната валута се е обезценила с 8% от началото на годината, което е спомогнало PMI индексът да достигне седеммесечен връх от 53.3 пункта през февруари. Окончателният резултат е по-нисък от първоначалното отчитане от 53.5 пункта, но все пак представлява значителен ръст спрямо 52.6 пункта през януари. Показателят също така остава за 20-и пореден месец над нивото от 50 пункта, което разделя свиването на активността от растежа.

Инфлационен риск

Отделният PMI индекс за сектора на услугите, който е доминиращ в европейската икономика, се е повишил с един пункт до ниво от 53.7. Това също е малко по-ниско от първоначалното отчитане. Изследването показва, че фирмите продължават да окуражават потреблението с понижаване на цените. Подиндексът на производствените цени през февруари е бил 47.9 пункта, като е под 50 пункта вече почти три години. Задържането на инфлацията на опасно ниски нива стана основна причина ЕЦБ да се реши да започне печатане на пари от началото на март. Очаква се до септември 2016 г. централната банка да инжектира над 1.1 трлн. евро във финансовия сектор.

✓ Евтиният петрол изправя компаниите пред нови рискове

Заради счетоводните правила в САЩ петролният сектор е изправен пред значителни отписвания

В счетоводните отчети на американските енергийни компании петролът все още се води на цена от 95 долара за барел, което може да доведе до сериозни дупки в балансите им, пише Bloomberg. Според изискванията на регулаторите в САЩ компаниите, занимаващи се с добив на петрол, трябва да изчисляват стойността на резервите си, като използват средната цена на суровината от първата търговска сесия за всеки от последните 12 месеца.

Счетоводен капан

Тъй като сривят на цената до около 45 долара за барел започна след срещата на ОПЕК през ноември, компаниите използват в регулаторните си отчети оценки за стойността на петролните си залежи от около 95 долара за барел. В 10 от 12-те сесии, които влизат в определянето на средната стойност, петролът се е търгувал за над 90 долара.

Поради това компанията Continental Resources, която е собственик на милиардера Харолд Хам, отчита ръст на стойността на своите петролни и газови операции с 13% до 22.8 млрд. долара. При един от пионерите в хидравличния фрактинг - Devon Energy, увеличението е с 31% до 27.9 млрд. долара. Същевременно средната цена на петрола в САЩ за януари, февруари и първите дни на март е била 51.28 долара за барел. Това означава, че компаниите ще са принудени да обявят значителни отписвания на активи, когато представят резултатите си за първото финансово тримесечие през април. "Тежката равностметка от спада на цените само беше отложена", коментира Джули Ханик, главен енергиен анализатор в консултантската фирма CFRA.

Компаниите използват тези счетоводни мерки, за да изчислят бъдещите парични потоци и стойността на петрола, който може да бъде добит и продаден. Регулаторите въведоха новата формула през 2009 г. като част от цялостна реформа на отчетността в сектора. Преди това стойността на резервите се оценяваше спрямо цената на суровината в последния ден на финансовата година, което също водеше до изкривявания. Според изискванията компаниите трябва да всяка година да представят прогноза за бъдещите парични потоци и стойността на резервите си, които ще са рентабилни за добив през следващите пет години предвид съществуващите пазарни условия.

Реална стойност

Повечето компании за шистов добив отчитат повишение на доказаните резерви, макар че на практика голяма част от тях не са рентабилни при текущите цени. "Изискванията на регулаторите не са достатъчни, за да осигурят данните, от които инвеститорите се интересуват – каква е реалната стойност за добив на един барел петрол, каква е реалната стойност на активите", отбелязва Майк Кели, анализатор в Global Hunter Securities.

В своя годишен отчет, представен през февруари, Continental Resources изтъква, че данните не представляват пазарната стойност на активите. Ако се използват текущите цени на петрола, това ще изтрие 61%, или 13.8 млрд. долара, от стойността на резервите на компанията. Това също така означава, че 10% от резервите, или 135 млн. барела, са твърде скъпи за добив при реалните цени на суровината.

✓ Какво ще се финансира по новата програма за наука и образование

За пръв път от 25 години в сектора има възможност да бъдат направени толкова сериозни инвестиции

Оперативната програма "Наука и образование за интелигентен растеж" е нова за България и е единствената за следващия програмен период, която е с мултифондово финансиране от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРЗ) и Европейския социален фонд (ЕСФ). Програмата ще се управлява от Министерството на образованието и науката (МОН), а общият ѝ бюджет възлиза на 1.37 млрд. лв. (европейско и национално финансиране). Подобен ресурс за българското образование и научни изследвания не е предоставян в последните 25 години. Програмата е насочена към подпомагане научни изследвания и технологично развитие, образование и учене през целия живот и създаване на образователна среда за активно социално приобщаване.

Основни цели

Основните на програмата са следните:

- повишаване на инвестициите за наука и научни изследвания до 1.5% от БВП
- намаляване на процента на преждевременно напусналите училище до под 11%
- увеличаване на процента на завършилите висше образование до 36% от хората между 30- и 34-годишна възраст.

Бенефициенти на програмата са МОН и второстепенните му разпоредители с бюджетни кредити; БАН; образователни, обучителни и научни организации и институции, социално-икономически партньори, училища, университети, работодатели, браншови организации, центрове за професионално обучение, общини, неправителствени организации, младежки организации, спортни клубове и др.

Финансиране на научни изследвания и нова апаратура

Първата от трите основни приоритетни оси на програмата - "Научни изследвания и технологично развитие", има бюджет от близо 545.8 млн. лв. За пръв път от европейските фондове се заделя подобен сериозен ресурс за развитие на наука и технологии. Сред приоритетите, които са заложили, е повишаването на качеството на научните изследвания и развитието на иновациите. Националната цел е да се постигне устойчив растеж на България, а той изисква целенасочени инвестиции в приоритетни за страната научни направления, квалифицирани изследователи и изобретатели и атрактивна научна среда. За тази година са предвидени 4 процедури за финансиране, които е планирано да започнат през есента - след месец септември.

Първите две са насочени към развитие на центрове за върхови постижения, като целта е да се осигурят стратегически партньорства в областта на научните изследвания. Кандидати могат да бъдат центрове за върхови постижения и центрове за компетентност, публични и частни научни организации, институти, лаборатории, предприятия за научна и развойна дейност (включително БАН и ССА), висши училища и/или техни основни звена, консорциуми от научни организации и/или висши училища, а по втората процедура и клъстери. Ще се отпуска финансиране за осигуряване на стратегически партньорства от водещи научни организации; разработване на бизнес планове и финансови обосновки на разходите; разработване на планове за научно развитие; разработване на стратегия за развитие на научния състав. Помощта може да бъде за центрове за върхови постижения в размер от 300 до 500 хил. лв., а за центрове за компетентност - от 50 до 200 хил. лв., като може да покрива изцяло проектните разходи.

През ноември се планира да започне прием на проекти и по дългоочакваната в научните среди процедура за модернизация на научна инфраструктура. Тя ще подпомага за закупуване на научна апаратура; оборудване на научни лаборатории в приоритетните области; модернизация на учебно-изследователските лаборатории в размер между 0.5 и 1.5 млн. лв. През 2015 г. се планира и подпомагане на български научни организации за участие в програмата "Хоризонт 2020".

По-образовани

Втората основна приоритетна ос - "Образование и учене през целия живот", е с бюджет от близо 504.6 млн. лв. Тя е свързана с другата водеща цел на новата оперативна програма - да се подобри достъпът до висше образование и да се увеличи делът на завършилите висше образование между 30- и 34-годишните до 36%. Предвиждат се стимули за мотивиране на младите хора да завършат висше образование (стипендии, студентско кредитиране), като особено внимание ще бъде отделено на студентите със специални постижения в науката, инженерно-техническите дейности, иновациите и предприемачеството, изкуството, културата и спорта.

През тази година са планирани 9 процедури за финансиране по тази ос, 8 от които са предвидени за директно предоставяне с бенефициент МОН. През юли се очаква вече наложилата се от оперативна програма "Човешки ресурси" 2007 - 2013 г. процедура за подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени, по която ще се финансират висши училища и научни организации.

Третата основна приоритетна ос - "Образователна среда за активно социално приобщаване", ще инвестира чрез Европейския социален фонд общо 266.2 млн. лв. за активно приобщаване и за социално-икономическа интеграция. По тази приоритетна ос се цели изграждане на образователна среда, насърчаваша разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация. Тя залага и на ефективната интеграция в образователната система на деца, ученици и младежи от етническите малцинства и от други уязвими групи. Със средствата от тази ос се цели по-високо качество и по-добър достъп до образование чрез създаване на подкрепяща среда за образование на деца и ученици със специални образователни потребности. По този приоритет са планирани 4 процедури за финансиране, 3 от които за директно предоставяне с бенефициент МОН.

През април се очаква да започне процедура на образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства и на децата и учениците, търсещи или получили международна закрила. Ще се подпомагат проекти на общини; детски градини, училища, неправителствени организации за допълнително обучение по български език за децата и учениците.

Ключови фактори за успешната реализация на програмата:

- За пръв път МОН ще бъде управляващ орган на оперативна програма и ще оперира с такава значителна сума. Наложително е спешно повишаване на капацитета за управление на средствата в МОН, включително оптимизиране на структурата на звеното, отговорно за управление на програмата, и по-добра подготовка на експертите.
- Практиката, натрупана по ОПРЧР 2007 - 2013 г. посредством междинното звено на МОН, налага намаляване на административната тежест върху бенефициентите, чрез опростяване на правилата по кандидатстване, управление и отчитане на проектите.
- Като единствената програма с мултифондово финансиране от ЕФРР и ЕСФ се налага много стриктно и внимателно планиране и контрол на критериите по различните операции и разходването на средствата с оглед избягване на затруднения при отчитане, забавяния и налагане на финансови корекции.
- Бенефициенти на програмата могат да бъдат НПО и училища с често нисък капацитет за управление на проектите и ограничени финансови възможности и липса или ограничен достъп до кредитно финансиране за предфинансиране. За успешното реализиране на програмата е наложително да се намери механизъм за облекчаване на условията за изплащане на помощта.
- Подпомагането на проекти за развитие на научни изследвания и подобряване на инфраструктурата следва да се извършва в добра координация с финансирането, предоставяно по ОП "Иновации и конкурентоспособност" в областта на иновации за целите на бизнеса.
- Значителният финансов ресурс на програмата и спецификата на бенефициентите налагат стриктен текущ мониторинг върху разходването на средствата и въвеждане на правила и вътрешни процедури за навременно прекратяване на договори, които не са стартирали навреме и нямат шанс да бъдат успешно реализирани с цел да се избегне загубата на средства.

Вестник Сега

✓ НОИ спира да издава осигурителни книжки за пенсия

Самоосигуряващите се вече няма да попълват документа, премахват се и други ненужни бумажки

Националният осигурителен институт най-сетне ще остави в историята хартиените осигурителни книжки, които всички самоосигуряващи се лица бяха длъжни да попълват, за да могат да се пенсионират. От 1 юли НОИ спира да издава такива книжки, а осигурителният стаж и доход при самоосигуряващите се ще се доказва на базата на наличната информация в НАП и НОИ. С промени в 7 наредби правителството премахва и други бумажки и режими за НОИ, които ще доведат до известни облекчения на фирмите и гражданите.

В момента попълването и заверката на осигурителна книжка е задължително за всички със свободни професии, земеделски производители и тютюнопроизводители, еднолични търговци. В книжките се вписват работните дни за всеки месец от годината, за които са внесени осигурителни вноски, както и месечният осигурителен доход. За заверката на самите осигурителни книжки нямаше срок, но от НОИ препоръчваха това да става ежегодно. От 1 юли тези текстове се отменят и издаването на нови книжки се преустановява. За периоди на осигуряване преди тази дата ще се иска издадената и заверена осигурителна книжка по досегашния ред.

По-малко хартии ще се изискват и по линия на изплащане на обезщетенията за безработица. В момента обезщетенията се получават срещу 2 документа. Останалите без работа първо трябва да подадат заявление, че искат да го получават, а отделно от това да подадат и декларация с посочване на банкова сметка, в която да се превежда сумата. Социалното министерство, което е вносител на промените в нормативната уредба, се е сетило, че няма нужда от два отделни документа, а информацията за банковата сметка може да се посочва в заявлението за получаване на обезщетението. Двете хартии си съжителстват от 2009 година.

С два месеца закъснение правителството е успяло да си поправи и две наредби, свързани с въвеждането на електронни болнични. От 1 януари болничните листове се регистрират по електронен път, като това стана задължение не на фирмите, а на личните лекари. Покрай промяната в този режим отпада със задна дата и задължението фирмите да предоставят копие на болничния при трудови злополуки, както и при установени професионални болести. С изменения в съответните наредби правителството е отразило и одобрените от парламента промени в условията за пенсиониране - със замразяването на възрастта за пенсиониране и повишаването на стажа с 4 месеца, отчетен е и по-дългият период за изчисляване на обезщетението за майчинство. То вече ще се смята на база 24 вместо 18 месеца.

✓ Само за година дългът на България скочи с 3 млрд. евро

Министър Горанов тръгва на лов за инвеститори в европейските финансови столици

В края на януари тази година държавният дълг е 10.628 млрд. евро, сочат данните на Министерството на финансите, публикувани вчера. Точно преди година страната ни дължеше само 7.686 млрд. евро, което значи, че за 12 месеца външните и вътрешните борчове са пораснали с 2.942 млрд. евро (5.754 млрд. лева). Увеличава се не само сумата, но и тежестта на дълга спрямо икономиката. През януари вземанията на кредиторите вече са 25.2% от брутния вътрешен продукт на България. За сравнение - година по-рано съотношението бе 18.4 на сто.

Само през декември правителството пласира на вътрешния пазар ценни книжки за малко над 800 млн. евро (1.619 млрд. лв.). Освен това държавата изтегли 1.5 млрд. евро външен мостов заем от 5 банки, който трябва да бъде върнат през тази година. Част от тази сума отиде във Фонда за гарантиране на влоговете в банките за изплащане на защитените депозити от КТБ, а друга част беше предоставена като държавна помощ на Първа инвестиционна банка.

Според плановете на финансовото министерство през настоящата година на международните пазари ще бъде пуснат дълг в размер до 3.5 млрд. евро, а на вътрешните - 950 млн. лв. Набирането на външно финансиране ще стане на два транша - през пролетта и есента. След като парламентът вече ратифицира програмата за пускане на дълг през следващите три години, министърът на финансите Владислав Горанов ще представи новите книжа пред инвеститорите. Продажбите на еврооблигации са част от тригодишната програма на България за набиране на до 8 млрд. лева, в която асистенти на правителството по емисиите ще са банките Citi, HSBC, Societe Generale и Unicredit. Поуд шоуто на Горанов ще започне още на 16 март и ще мине през финансовите центрове на Европа - Лондон, Франкфурт, Мюнхен, Виена и Париж. На 15 януари външният дълг на България намалю с 1.8 милиарда лева, след като бяха изплатени емитираните по времето на кабинета "Саксбурготски" глобални облигации, с които пък навремето бяха заменени необслужвани стари борчове на страната от времето на социализма. Освен това МФ плати 198.8 млн. лв. лихви - от тях над 113 млн. лв. по външни заеми и 85.7 млн. лева.

Към края на януари 4.282 млрд. евро са от задълженията към местни кредитори, а 6.346 млрд. евро са външен дълг. През последната година външният дълг расте много бързо - с 58%, или 2.322 млрд. евро увеличение. Вътрешният дълг се е качил със 17%, или 620.6 млн. евро за година.

МИСИЯ

Редовната мисия на Международния валутен фонд (МВФ) в България ще се проведе от 4 до 13 март, съобщи вчера финансовото министерство. В рамките на мисията предстоят да бъдат дискутирани основните краткосрочни и средносрочни макроикономически прогнози и допускания, политиките за осигуряване на икономически растеж, двигателите на икономическо възстановяване и други, поясняват от ведомството. По време на мисията експертите от МВФ ще проведат срещи с министъра на финансите Владислав Горанов, заместниците му Карина Караиванова и Кирил Ананиев, експерти от МФ, представители на БНБ и на Фонда за гарантиране на влоговете. Предната мисия на МВФ беше в София точно преди кризата с КТБ. Тогава от фонда коментираха, че вътрешната политическа несигурност е пречка за реформите и инвестициите и остава основна причина за слабия икономически растеж на България.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Христосков: Не противопоставяйте НОИ и пенсионните фондове

По времето на служебния кабинет с премиер Георги Близнашки социалният министър Йордан Христосков заедно с група експерти подготви обемист доклад за вариантите пред пенсионната реформа. Той бе връчен на новото правителство на Бойко Борисов. Как вървят дебатите и вслушват ли се управляващите в съветите на консултативния съвет, попитахме бившият социален министър и бивш управител на НОИ.

Реформата тръгна по грешен път, казва Йордан Христосков

- Господин Христосков, как ще коментирате посоката, в която върви пенсионната реформа?

- На министър Калфин оставих пакет от предложения за законови промени със съответните мотиви и финансови разчети за всеобхватно продължение на реформата за социално осигуряване. Има предложения как да се подобри събираемостта на осигуровките, как да се увеличат приходите в осигурителната система и по-специално в първия стълб - държавното обществено осигуряване, как да се ограничат разходите, в това число злоупотребите с инвалидните пенсии и други осигурителни плащания. В този документ имаше и конкретни предложения с анализи какви промени трябва да се направят и в допълнителното задължително пенсионно осигуряване - втория стълб. Министър Калфин се отнесе много сериозно, започна обсъждания, включително и с участието на политици и социални партньори. Голяма част от нещата, предложени от Консултативния съвет, сега се дискутират и виждаме, че някои се приемат или се правят комбинации от тях. Проблемът дойде с това изненадващо предложение - превръщането на задължителното допълнително пенсионно осигуряване в универсален фонд в доброволно, т. нар. доброволен избор. Вероятно това решение е било обмислено, не е взето на коляно. Неслучайно пазарлъкът беше между правителството и синдикатите. От една страна, с това решение правителството вижда възможност да запълни фискалните дефицити в бюджета. При това в дългосрочен план, като разчита на регулярни постъпления предимно от младите, новопостъпващи на пазара на труда, които, ако не изберат за определен период универсален фонд, автоматично ще бъдат прехвърлени в НОИ. Или от работещите, които ще се излъжат да си прехвърлят парите в НОИ или пък умишлено ще направят такъв избор, защото виждат, че в партидите им няма натрупани средства поради хитрувания и поради това, че работодателят не ги е осигурявал. От друга страна са интереси на синдикатите. Очаквам синдикатите да се активизират в дебатите за професионалните пенсионни фондове. На първо време те успяха да постигнат едно споразумение да не се пипа за поредна година възрастта за пенсиониране и най-вече да се замрази възрастта за първа и втора категория труд. Очаквам да извадят от раклата и онзи нероден Петко, наречен Индуриален фонд, който те искат да управляват. Става дума за солидарен фонд за пенсиониране на категорияните работници. По време на обсъжданията още в средата на м. г. КНСБ предложи да се създаде такъв фонд, в който да се прехвърлят всички партиди от професионалните фондове и той да започне да плаща пенсии на солидарен принцип, без индивидуални сметки, но да бъде управляван като капиталов фонд от КНСБ. Очаквам сега те отново да извадят това свое предложение.

- Т.е. мотивите, че с тази промяна ще се даде по-голяма сигурност за пенсиите на хората, са били на заден план?

- Разбира се. Управляващите просто искат да запълнят дефицитите в бюджета.

- Дефицитът в НОИ обаче е толкова голям - над 5 млрд. лв., че и такава едно решение като прехвърлянето на пари от универсалните фондове в държавния фонд "Пенсии" не може да го запълни?

- Всеки лев, който ще дойде отвън, наготово събран, е добре дошъл за бюджета. В същото време с всички тези дебати бе отвлечено вниманието на хората от други проблеми - замразяването на голяма част от осигурителните и социални

плащания на нивото на м. г. и дори 2-3 г. по-назад. Става дума за обезщетенията на майките за малко дете, минималното обезщетение за безработица, гарантирания минимален доход. Нищо не пречеше промяната с пенсионните фондове да стане в началото на тази година. И без това не са предвидени никакви пари да постъпят в бюджета на НОИ от трансфери от универсални фондове.

- Вие вече заявихте, че в аргументите на управляващите за необходимостта на тази промяна има голяма манипулация. Защо?

- Първо, абсолютно некоректно се противопоставят двата стълба на пенсионния модел - държавния фонд на универсалните фондове. Единият е добър, другите - лоши. Второ, с т. нар. реална доходност също некоректно се манипулира обществото. Нима банките дават реална доходност за депозитите? Трето, абсолютно несъстоятелни са приказките, че пенсионните дружества управляват по-лошо и имат по-ниска доходност, отколкото държавата или НОИ може да управлява тези пари. НОИ всъщност не ги управлява, няма и да ги управлява. Вижте Сребърния фонд, той много добре показва, че държавата не може да управлява добре. Другата манипулация е, че само България била останала с такъв втори стълб на задължително допълнително осигуряване. Това е невярна информация. Също манипулацията, в която участват и синдикатите, с това, че пенсията от НОИ, която ще получат родените след 1959 г., е по-малка с 28 или 29% заради отклоняването на 5% от осигуровката в универсален фонд, без да се включват 12%-ната вноска като трансфер от държавата. Защото тогава намалението ще бъде не 29%, а 12-13%. Умишлено се настоява на тази пропорция - 5% към 17.8%, за да се покаже, че ако сте в универсален фонд, винаги ще получите по-малко или че 2 пенсии са по-малко от една. Всичко това са манипулативни изказвания. В цялата тази игра министър Калфин се чувства като в небрано лозе.

Аз го подкрепям за принципните му позиции. Но по всички въпроси на доходите, добавките и т.н. се изказват финансовият министър и премиерът, а министърът на труда, който е и вицепремиер, последен казва какво е мнението му.

- Обяснете този спор колко по-ниска трябва да държавната пенсия заради втория стълб?

- Когато беше въведен вторият стълб на пенсионното осигуряване, целта беше в един по-дълъг период от време - 40 години на осигуряване, да се натрупат достатъчно средства и втората пенсия да бъде около 20% от получаваната заплата. Затова се нарича допълнително осигуряване, защото допълва основната пенсия от НОИ. Разчетите показват, че тази цел се постига. Но за да се дискредитира универсалният пенсионен фонд, се манипулира с този коефициент, с който се намалява пенсията на родените след 1959 г., като техният принос се свежда само до 12.8% осигурителни вноски, които те дават в НОИ. Без да се отчита, че всъщност плащането на 53% от разходите за пенсии идва от същите тези хора чрез данъчната система. За да бъде балансирано плащането на пенсиите, трябва размерът на осигурителните вноски да е около 36-37%. След като сме решили, че дефицитът ще го покриваме с данъци, ние трябва да го оценим този техен принос. И точно тук синдикатите са тези, които трябва да излязат и да защитят този справедлив принцип, а те злорадстват и размахват аргумента, че ще бъде по-лошо, ако хората останат в универсалните фондове. Аз съм изумен от това поведение на синдикатите.

- Какво мислите по намеренията на финансовия министър и на депутатите от ГЕРБ да се коригира закона с даването на правото многократно да си променяш решението къде да отива вноската ти за втора пенсия?

- За пореден път експертите по пенсионните проблеми бяха единни и показаха несъстоятелността на тези предложения. И сега започват маневри, които водят до още по-лоши резултати. Предложението за многократно влизане и излизане от НОИ и универсален фонд, само че без да се водят индивидуални сметки, без да се начислява доходност, ощетява човека, защото той губи за определени периоди доходност. Да не говорим, че абсолютно неясно е как ще му изчисляваме пенсията на този човек. Освен това по този начин губи и НОИ, защото към него ще се насочат хора с малки спестявания, които ще разчитат на пенсия само от НОИ, за да компенсират това свое лошо участие в универсалния фонд. Трето, при някакви слухове, при някаква масова психоза за нещо лошо в пенсионните фондове, ще се прояви т.нар. стаден синдром и ако масово хората се насочат от универсалните фондове към НОИ, това ще разстрои капиталовите пазари, ще удари върху доходността на хората, които са избрали да се осигуряват в универсалните фондове. Защото пенсионните дружества трябва непрекъснато да поддържат една висока степен на ликвидност, за да може да прехвърлят тези средства. Самият НОИ ще се натовари административно и трудно ще може да предвижда бюджета си. Това е много лош сигнал за външните инвеститори и за България. Кредитният ни рейтинг със сигурност ще падне. Дори ако отидат парите в Сребърния фонд, съгласно законопроекта от 2019 г. те могат да бъдат използвани за покриване на дефицити.

- Как намирате идеята парите от универсалните фондове да се прехвърлят не в НОИ, а в Сребърния фонд?

- Това са също маневри за спасяване на честта. Да не е в НОИ, за да не ги изразходваме сега, а през 2019 г. Освен това, когато тези пари влязат в Сребърния фонд, той е част от фискалния резерв. А парите там винаги са били ползвани, стига да не падаме под прага от 4.5 млрд. лв. Така че пак ще бъдат използвани.

[Вестник Преса](#)

✓ Зам.-председателят на ЕК Кристилина ГЕОРГИЕВА: България може да усвои рекордни средства през 2015 г.

Усещането в комисията е, че съдебната реформа, която дълго време беше в периферията на вниманието, сега е в центъра

- Г-жо Георгиева, какво може да направи Европа за българите извън родината?

- Много обичам България и ми прави впечатление, че когато сме извън нея, чувството като че ли става още по-силно. Светът много бързо се променя и ако искаме ние, европейците, да живеем добре в него, трябва да очакваме промените и преди да са се случили, да сме готови за тях. Много се гордея с Европа, защото сме най-справедливата икономика в света. И освен това сме семейство на нации, обединено от общи ценности. За съжаление това не го показваме понякога

достатъчно силно на останалия свят. Мисля, че младото поколение може да ни помогне по-високо да държим европейското и българското знаме, да имаме по-силно усещане за предимствата си.

- Каква ще бъде 2015 г. за ЕС и България?

- Тази година може да я разгледаме като позитивна по две причини. Първо, най-накрая се очаква икономиките във всичките 28 страни да започнат да отчитат растеж на БВП. Второ, за България това е уникална година, защото има възможност да се усвояват рекордни европейски средства. Страната ни трябва да усвои още 9 млрд. лева от предишния програмен период, а сега започва и новият, през който ще се предоставят още 32 млрд. лв.

- Могат ли българските институции да се справят с тази задача?

- През последните няколко месеца България изключително активно работи, за да ускори усвояването на европарите и да засили влизането в действие на новите програми. На моите колеги в Европейската комисия им прави добро впечатление, че има разбиране - усвояването трябва да върви заедно с реформите. Определено усещането в комисията е, че съдебната реформа, която дълго време беше в периферията на вниманието, сега е в центъра. Важно е да разберем, че пред нас има няколко месеца, които са критични за икономическата политика на правителството.

✓ Жилищните кредити с 56% ръст през януари

Лихвите са рекордно ниски в най-новата история на страната

С летищ старт започна годината за жилищното кредитиране. През първия месец на 2015 г. са отпуснати ипотечи за 124,4 млн. лв. Това е увеличение с 56% спрямо януари 2014 г., когато бяха изтеглени заеми за 79,5 млн. лв., сочат данните на БНБ.

Кредитирането на домове изживява най-добрите си времена от началото на имотната криза. Обемите вече се доближават до нивото от януари 2007 г., когато бяха отпуснати заеми за 143,9 млн. лв. В годините след спукването на ценовия балон новите кредити през януари се движеха в границите между 66 и 89 млн. лв.

Главна причина за сериозното раздвижване е конкуренцията между банките, която води до по-ниски лихви. Тенденцията за плавното намаляване започна още преди 4-5 години и се усети сериозно в последните месеци. През януари 2015 г. средната лихва за новоотпуснатите жилищни кредити в левове е 6,18% и е рекордно ниска в най-новата история на България. За сравнение, през декември 2014 г. ипотеките се сключваха при средно ниво от 6,24%, а през януари 2014 г. - 6,97%.

При продуктите в евро средната лихва за януари е 6,83% и се покачва леко спрямо пред-ходния месец, когато беше 6,69%.

„От началото на годината имотният пазар остава много жив и динамичен, както беше в края на 2014 г. След като статистиката показва, че в най-големите градове има лек ръст на цените, това активизира хората, които чакаха „дъното“. Ръстът през януари се дължи и на договорените кредити в края на миналата година, които бяха усвоени от клиентите в първите седмици на 2015 г.“, коментира Тихомир Тошев, изпълнителен директор на „Кредит център“.

Прогнозите са, че през тази година лихвите ще паднат под 6,00, дори е възможно да видим нива под 5,50%. Но дори и тогава кредитите ще останат по-скъпи от тези в западните държави. По данни на Европейската централна банка през декември 2014 г. жителите от еврозоната са теглили заем за дом при средна лихва от 2,69% (за продуктите със срок над 10 г.). Това, че кредитите в България са по-скъпи от тези в Германия и Франция, не бива да изненадва, тъй като цената им се определя от много фактори - разходи за привлечения ресурс, административни разходи, политически риск, икономическо развитие и др.

Investor.bg

✓ Редовната мисия на МВФ е на посещение у нас до 13 март

Експертите на Фонда ще проведат срещи с Министерството на финансите и Българската народна банка

Редовната мисия на Международния валутен фонд (МВФ) е на посещение у нас в периода от 4 март до 13 март, включително, съобщават от Министерството на финансите (МФ).

В рамките на мисията предстоят да бъдат дискутирани основните краткосрочни и средносрочни макроикономически прогнози и допускания, политиките за осигуряване на икономически растеж, двигателите на икономическо възстановяване и други, поясняват от ведомството.

По време на мисията експертите от МВФ ще проведат срещи с министъра на финансите Владислав Горанов, заместник-министрите на финансите Карина Караиванова и Кирил Ананиев, експерти от МФ, както и с представители на Българска народна банка (БНБ). Ръководител на мисията на финансовата институция за България е Мишел Шанън.

След края на посещението следва да бъде дадена и пресконференция. Оценката за икономическото състояние на България ще бъде публикувана и на сайта на МВФ.

Основният извод от мисията на МВФ, проведена през юни 2014 г., бе, че политическата несигурност остава един от основните рискове за страната. Тогава Мишел Шанън призова за бързо размразяване на спрените европейски програми, намаляване на държавните разходи и подобряване финансите на държавните предприятия от енергийния сектор. Критика имаше и към спряната пенсионна реформа и в частност към замразената възраст за пенсиониране.

Като рискове в прогнозата се посочваха събираемостта на приходите в държавния бюджет за 2014 г., влиянието на конфликта между Украйна и Русия върху икономиката и значението на времето за изграждането на газопровода „Южен Поток“ за пазара на труда.

Оттогава до днес европейските средства бяха възстановени. Държавните разходи обаче нараснаха, имайки предвид дела им в brutния вътрешен продукт в края на миналата година, вследствие основно на случилото се с Корпоративна търговска банка. Сбъдна се прогнозата на МВФ за спад в събираемостта на приходите.

Към момента дейностите по „Южен Поток“ са замразени, а конфликтът между Киев и Москва оказва своето влияние най-вече по линия на търговските връзки. Провежда се и дебат относно пенсионната реформа, но под друга форма, а не за увеличаване на пенсионната възраст.

В своята есенна макроикономическа прогноза МВФ понижи очакванията си за растежа на БВП на България за 2015 г. За тази година от организацията очакват ръст от 2% спрямо предходните 2,5%.